

Člověk technologický – chybějící vývojový článek

Vývoj živých organismů je fascinujícím procesem. Pozoruhodným procesem je oběh sloučenin uhlíku, který má primární úlohu v živém světě. Na vstupu oběhu je fotosyntéza. Rostliny, řasy a fytoplankton produkují z oxidu uhličitého velký sortiment organických sloučenin, který je využíván jako potrava byložravců, kteří jej přetvářejí na potravu masožravců. Na tyto potravní řetězce navazuje hmyz a mikroorganismy, které převádějí odpady na oxid uhličitý a látky využitelné rostlinami. Zpravidla na všechny složky a odpady tohoto koloběhu se najde uživatel. Některé zvířecí druhy si předávají informaci o tom, kde a kdy je zdroj potravy a podnikají dlouhé cesty na tato místa. Zpravidla se na každý zdroj živin najde uživatel. Pokud ovšem se uživatel nenajde, látka se hromadí a vytváří ložiska. Tak se nenašel uživatel methanu. Methan je produktem rozkladu organické hmoty za nepřístupu vzduchu. Je to nereaktivní sloučenina, pro jejíž využití nemají živé organismy vytvořeny potřebné enzymy. Ložiska methanu jsou uložena v mnoha geologických vrstvách. Velká ložiska methanu jsou na mořském dně ve formě hydrátu methanu. Hydrát methanu je krystalická látka stabilní za zvýšeného tlaku. Tato podmínka je na mořském dně splněna. Hydrát methanu působí problémy při transportu methanu plynovody, není-li plyn vysušen. Nenašel se ani uživatel ropy, což je směs uhlovodíků. Uhlovodíky jsou nereaktivní a živé organismy nemají enzymy na jejich využití. Na vznik ropy existují různé teorie, ale pravděpodobně vznikala rozkladem organické hmoty za nepřístupu vzduchu. Dalším produktem, který se hromadil, je uhlí, které je produktem rozkladu rostlinných materiálů za nepřístupu vzduchu. Pro tyto produkty chyběl uživatel.

Pak vstoupil na scénu vývoje nový živočišný druh – člověk technologický – který mezeru vyplnil. Člověk ne-technologický ovládl oheň, dovedl tedy oddělit výrobu tepla na ohřev od potravních řetězců, ale nedovedl vyrábět práci nezávisle na potravních řetězcích. Práce byla získávána jako práce svalů člověka a hospodářských zvířat. Druh člověk technologický vyvinul mnoho zařízení, která umožňovala oddělení fyzické práce od potravních řetězců.

Prvním krokem bylo využití energie vodních toků a větru. Ale člověk technologický vyvinul řadu nových principů na výrobu práce, jedním z prvních vynálezů byl asi parní stroj, který umožnil získávat práci z tepla. Pak následovaly další principy: spalovací motory, výroba elektřiny, elektromotory, automobily. Proběhla revoluční změna, která spustila sérii revolučních změn. Přesto, že živočišný druh člověk technologický je z historického hlediska neuvěřitelně mladý, spustil vlnu změn zásadního významu.

Tento nový živočišný druh se vrhl na ložiska zemního plynu, ropy a uhlí, vyhledává je a využívá. Vyplnil tedy mezeru v recyklování sloučenin uhlíku. Většina z těžných sloučenin uhlíku je nakonec spálena, je tedy převedena na oxid uhličitý, který je v přírodě již zaveden jako surovina pro fotosyntézu. Tento živočišný druh, přesto, že disponuje vyspělou technikou, se chová jako živočišný druh. Stejně, jako si smečka lvů označuje svoje území, na němž má zajištěn zdroj potravy a brání jej proti jiným smečkám, člověk technologický značkuje svoje území a brání jej. Za válečnými konflikty první, a zejména druhé světové války byla snaha ovládnout oblasti s ložisky ropy a zemního plynu. Německo vybudovalo mnoho chemických závodů na výrobu benzínu z uhlí a jedním z cílů válečných operací bylo získat přístup na ložiska ropy v Rusku. Stejně tak Japonsko bojovalo o přístup k ložiskům ropy. Oblasti těžby ropy a zemního plynu jsou stále střediskem neklidu a lokálních válek.

Závěr: Vývoj v přírodě není rovnoměrný, po dlouhou dobu se nic nemění, pak se objeví nový princip a proběhne rychlá revoluční změna. Vývoj člověka technologického revoluční změnou je, ale je možné jen odhadovat, jak se bude vývoj ubírat dál.

Věřím, ale již se toho nedočkám, že se vyvine nový živočišný druh „člověk moudrý“.

Jozef Horák